

HÃY NÓI VỀ CUỘC ĐỜI

[lúc còn ở trại tị nạn Palawan, vô tình nghe bài hát ban Truyền Thông phát, nghe câu cuối thấy hay hay nên nhớ cho đến nay: “... Anh là chim bói cá trên cọc nhon trăm năm, Em là bóng trắng ngà – chỉ cách một mặt hồ mà muôn trùng chia xa”. Sau mới biết bài hát có tên là HÃY NÓI VỀ CUỘC ĐỜI ngày tôi không còn nữa! – tựa đề nghe cũng độc đáo rồi! –]

⇒ Trải qua nhiều thăng trầm của cuộc sống (nói cho vui: **3 chìm 7 nổi 9 cái long đong**)

- + mỗi biến cố ít nhiều phản ánh cái gọi là **số phận** khác nhau
- + và sau mỗi biến cố, trao đổi cùng bạn bè (ngay cả với cựu học sinh đàn anh đàn em gần gũi nhất hoặc những anh chị em đồng môn cùng tôn giáo, cũng như với “đẳng cấp” khác nhau trong xã hội thế trần),
- + chia sẻ những vui buồn khúc mắc, v.v...
- + tôi mới cảm nghiệm được rằng đoạn kết của NGUYỄN DU, tác giả truyện KIM VÂN KIỀU, diễn tả bằng thơ lục bát, thực sự nói lên một kiếp người dưới sự điều hành của một Đấng nào đó, mà có người bảo là Đấng Tạo Hóa (Thiên Chúa Tạo Hóa), kẻ thì kêu là Trời:

Ngẫm hay muôn sự tại trời,

Trời kia đã bắt làm người có thân

Bắt phong trần phải phong trần

Cho thanh cao mới được phần thanh cao.

Có đâu thiên vị người nào

Chữ tài chữ mệnh dồi dào cả hai.
Có tài mà cậy chi tài
Chữ tài liền với chữ tai một vần.
Đã mang lấy nghiệp vào thân
Cũng đừng trách lẫn trời gần trời xa.
Thiện căn ở tại lòng ta,
Chữ tâm kia mới bằng ba chữ tài.

→ HÃY NÓI VỀ CUỘC ĐỜI

=== Từ nghìn xưa, con người luôn thao thức với những câu hỏi:

=> CON NGƯỜI, NGƯỜI LÀ AI?

=> CON NGƯỜI TỪ Đâu MÀ ĐẾN?

=> RỒI CON NGƯỜI – SAU KHI CHẾT – SẼ ĐI VỀ Đâu?

=> Tôi chia sẻ cùng Anh Chị Em những cảm nghiệm về *sự sống VÀ sự chết* ngày/đêm đầu tiên tôi bị stroke và đưa vào bệnh viện ở phòng ICU:

UNEXPECTED LIVE EXPERIENCES = LIFE&DEATH:

www.lasan.org/2023tomorrow/events/val-stroke.pdf

Chắc hẳn mỗi một Anh/Chị/Em có “**số phần của cuộc sống**” KHÔNG AI GIỐNG AI!

Điều này không ai có thể phủ nhận, mà ai cũng đương nhiên thừa nhận và chấp nhận cho cuộc đời của chính bản thân mình.

= Chúng ta chẳng thường khuyên nhau, ủi an nhau, khích lệ nhau v.v... bằng câu nói xem ra rất bình thường, nhưng chứa đựng cả một tổng thể sự thật không ai chối cãi: “live YOUR life, nobody can live it for YOU! – **Con, anh, chị, em, bạn, mày... hãy sống đời của MÌNH – KHÔNG AI sống thế mình được cả, dù yêu thương mình cách mấy! -** ” đó sao?

=> Nói đến cuộc sống của mỗi đời người **không ai giống ai**, nhiều vị liên nghĩ đến hai (2) ý tưởng xem ra tương phản nhưng cũng ít nhiều bổ sung cho nhau:

1. “**Không ai là một hòn đảo**” (Thomas Merton) = [Nhà tu đức Thomas Merton người Mỹ nói: “Không ai là một hòn đảo”. Sống là sống với, sống cùng và sống cho người khác.

1.1. Sống với người khác: Nói lên tương quan giữa người với người. Con vật không thể có tương quan máu mủ, tình cảm và mật thiết như con người được.

1.2. Sống với người khác: Nói lên tính liên đới trách nhiệm với nhau. Sống phải biết mình, biết ta; chan hòa và vui vẻ.

1.3. Sống cho người khác: Nói lên tính bác ái, yêu thương tha nhân. Dĩ nhiên có mới cho, nhưng “cho” là cho những gì mình có: Tình yêu, nụ cười, sự giúp đỡ...
[theo Khánh Quốc chú thích]

2. “*Mỗi người là một hòn đảo;*

- *hòn đảo này bắt nhịp cầu giao hảo với đảo khác;*

- *càng xây dựng được nhiều nhịp cầu giữa đảo này và đảo khác*

ta càng trở thành người hơn...” (Carl Rogers)

= [ghi chú của kẻ hèn này: xem ra chưa nhiều người biết đến nhà tâm sinh lý Carl Rogers trong khoa tâm sinh bệnh học cận đại, nên chủ thích/dẫn giải chưa được phổ biến nhiều...]

== Tự trung – nếu gọi là **số phận** đối với người này, hay Sự chăm sóc của **Chúa Quan Phòng** đối với người khác – mỗi người có một nguồn gốc được sinh thành, lớn lên và sinh trưởng trong một khoảng không gian và thời gian trên mặt đất này, rồi... *quá phần (đi bán muối, khuất núi, chết...), đi về đâu (?)*, v.v... hoàn toàn *độc nhất vô nhị*, khác biệt nhau – KHÔNG AI GIỐNG AI.

+ Kinh nghiệm sống và chứng kiến tận mắt những biến cố xảy ra trong thời mình sống tại một địa phương nào đó, nghe tận tai, học biết lịch sử của loài người từ ngàn xưa cho đến thời cận đại, v.v... không ai trong chúng ta mà không có lúc ngẫm nghĩ, dăm chiêu suy tư: ... ừ nhỉ “**số người này sướng, số người kia khổ** !” + Vài ví dụ:

= đời sống của Hitler và cái chết của ông,

= Xít-ta-lin cũng vậy,

= TT Ngô Đình Diệm với bào đệ Ngô Đình Nhu cũng... rứa thôi,

= không quên vị nguyên thủ quốc gia uy quyền nhất thế giới JF Kennedy cũng không hơn gì,

= còn nhiều – rất nhiều: nếu theo thống kê thời đại, có trên 7 tỉ sinh mạng loài người thì chắc hẳn có đến hơn 7 tỉ “**số phận**” khác nhau (tuy có thể hao hao giống nhau) nhưng thật sự không giống nhau...

+ Thật là:

Bất phong trần phải phong trần

Cho thanh cao mới được phần thanh cao.

...

Chữ tâm kia mới bằng ba chữ tài.

== Phải chăng đó chính là **MYSTERY OF LIFE**?

NGÀY TÔI KHÔNG CÒN NỮA

=== Ai cũng hiểu là ngày tôi “ra đi”, ngày tôi “đi bán muối”, ngày tôi “khuất núi”, ngày tôi CHẾT! Ngày mà KHÔNG MỘT AI giữa con cái loài người thoát khỏi: từ bỏ vĩnh viễn cõi đời này, ở trần thế, từ bỏ KIẾP NÀY

= để vào KIẾP SAU (!)

= để “được sống lại”, vui hưởng hạnh phúc vĩnh cửu với Đức Giêsu Kitô (!) → Về

phần này, xin để các vị triết gia, thần học gia, tư tưởng gia, những nhà thông thái,

đỉnh cao trí tuệ, v.v... giảng dạy,

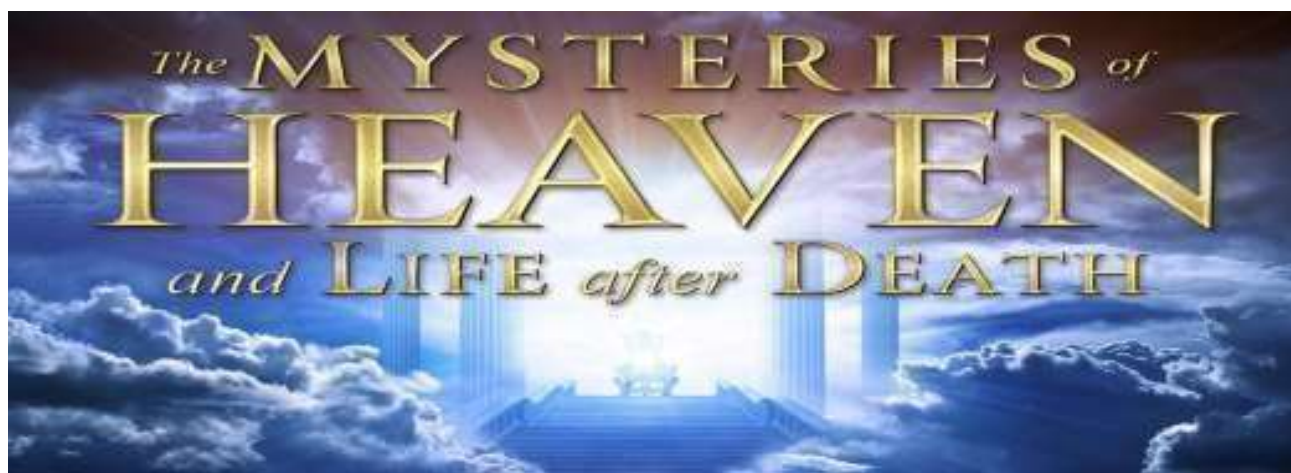
➔ Phàm phu tục tử như kẻ hèn này chỉ biết **TIN, CẬY, MẾN** Đấng Tạo Hóa; =

Và không ngừng cầu xin Đức Giêsu Ki-tô, Đấng Thiên Chúa Cha gửi đến

sống với-loài-người để là ĐƯỜNG, là SỰ THẬT, và là SỰ SỐNG,

= Chỉ biết cầu xin Người **chỉ dạy con đường và bước theo Người** để được cùng Người sống thật, sống trọn vẹn KIẾP NGƯỜI giống hình ảnh Đấng Tạo Hóa ngay từ nguyên thủy.

== Phải chăng đó chính là **MYSTERY OF DEATH** and after death?

ĐOẠN TRƯỜNG AI CÓ QUA CẦU MỚI HAY

*Trong cuộc đời, chúng ta ai cũng có lúc trải qua những biến cố khác nhau. Thuận lợi có, khó khăn có. Vui có, buồn có. Người khác có thể biết và cảm thông, chia sẻ. Nhưng sự cảm thông, chia sẻ ấy cũng chỉ ở một chừng mực nhất định nếu ta chưa từng trải qua những gian nan, khổ ải của người được chia sẻ. Nhất là những người có những cảnh huống đặc biệt éo le...

* Trong vài tuần “được bồi dưỡng” – mỗi ngày được một chén cơm trắng và tô canh KHÔNG phải canh đại dương – tại sở công an thành phố HCM, vì biết khá chắc chắn rằng 8 anh em chúng tôi (Huynh trưởng Ánh, Huynh Điệp, Huynh Phúc, Huynh An, và 4 em đệ tử Thành-Minh-Hoàng-Thắng) sẽ được thả tự do sau gần 3 năm học cải tạo để biết thế nào ***lao động là vinh quang***... chúng tôi thường nói, chia sẻ cho nhau: “... *điều đau khổ của anh em mình là dù có kể chuyện từ cách nào đi nữa cho Anh Chị Em mình, thì họ cũng chỉ ừ ừ ờ ờ cho ra vẻ cảm thông và cảm nhận được mọi chuyện, nhưng thật ra làm sao họ hiểu cho được, vì có bị đi tù đâu mà hiểu thấu đáo! Còn nguy hại hơn nữa, họ lại nghĩ anh em mình được thả tự do chắc là có... deal nào đó, như trao cho một nhiệm vụ gì đó, ví dụ theo dõi một người nào ‘có máu mặt’ hay có nợ máu với nhân dân...*” Điều mà ngay sau biến cố 30-4-1975, dân miền Nam ai cũng lo sợ, đó là Anh Chị Em trong gia đình, Cha Mẹ con cái, ông bà nội ngoại cùng cháu chắt, bà con láng giềng... NGHI NGỜ nhau... Trong các cộng đoàn nhà tu còn nặng nề hơn nữa!

+ Chắc nhiều Anh Chị Em đã **sáng mắt sáng lòng** về điểm này! Một sơ hở của “kiếp làm người” mà chủ thuyết cs/xhcn lợi dụng ghê gớm thiệt!

+ Trong cuộc sống hằng ngày, không thiếu lúc chúng ta thường nghe “âu cũng là ... số phận!” sau một tiếng thở dài quỵen lẫn hết mọi tâm tư tình cảm ái ố hỉ nộ của một con người... [một người bạn trong fb còn thêm: “... ***thở dài khôn nguôi!***”]

== “**âu cũng là ... số phận!**”

người Thiên Chúa giáo thì cho là... **CHÚA QUAN PHÒNG**,

một số đạo giáo/triết thuyết/tư tưởng khác thì gọi là... **SỐ MẠNG**.

= Tự trung cũng chỉ là một cách nói, một cái nhìn, một suy tưởng... nhằm diễn đạt một tình cảnh mà không một ai trong cái gọi là xã hội loài người mà không ít nhất một lần cảm nhận trong cuộc đời của mình... và mong “người khác” **hiểu** cho mình NHƯ mình đã **phải sống và cảm nhận**...

== Vài ví dụ - trong muôn vàn ví dụ đã, đang và sẽ xảy ra trong đời sống của từng người, từng gia đình, từng nhóm lớn nhỏ 2, 3 thành viên trở lên, từng xã hội hoặc từng quốc gia dân tộc, từng sắc dân với truyền thống văn chương văn hóa khác nhau, v.v... - trong vài thập niên vừa qua cho dân miền Nam Việt Nam nói riêng, cho nhiều dân tộc quốc gia đang chinh chiến trên thế giới nói chung: * Biến cố THUYỀN NHÂN cho dân Việt, kéo dài trong 3,4 thập niên vừa qua: chỉ những người “thuyền nhân” trôi nổi trên biển cả ngày này qua ngày khác với biết bao

nhiều sự cố xảy ra từng giờ từng ngày...mới cảm nghiệm được thế nào là vượt biển, ***thế nào là mạng sống như sợi chỉ treo đầu chuông, thế nào là trời xanh biển rộng bao la bát ngát.***

- * Chiến tranh Nga xâm chiếm Ukraina trong hơn 2 năm qua với sức tàn phá khủng khiếp của bom đạn, cũng như chiến tranh “**răng đèn răng, mắt đèn mắt**” của Do Thái đối với những tên khủng bố tại vùng Gaza, Trung Đông, v.v... kéo theo cuộc “chạy giặc/di dân” của hàng triệu sinh linh gồm trẻ con, đàn bà con gái... ***Chỉ xem, nghe, thấy những hình ảnh, video clip ít nhiều sứa đổi... thì làm sao mà cảm thông và hiểu thấu nỗi khốn khổ của hàng triệu người vô tội?***

== Vài ví dụ nêu trên chỉ phản ánh một góc độ tuy nhỏ nhưng khá bao quát trong nếp sống của con cái loài người, khi xưa, hôm nay, và ngày mai... ở trần gian này. *Như trường hợp hai (2) vợ chồng non trẻ của một cựu học sinh của tôi mới cưới chưa được 2 năm; bỗng tin sét đánh ngang tai = vợ bị ung thư giai đoạn 4: chuẩn bị hậu sự. Tôi bay đến thăm, người chồng ôm chầm lấy tôi khóc thét: “WHY ME?” Được biết hai vợ chồng thuộc hạng gia đình lành mạnh, đạo đức thật đáng ngưỡng mộ và kính phục...*

== Còn nhiều – rất nhiều – những biến cố có vẻ riêng tư cho mỗi cá thể, nhưng cũng hao hao phản ánh cho khá nhiều con người đã từng “qua cầu” trong vài biến cố/sự cố hao hao giống nhau...

Nếu kể ra hết chắc phải trở lại thập niên 50-60 với những câu chuyện được kể trong Nghìn Lẻ Một Đêm (*) - 1001đêm - mà thầy cô vui sướng kể lại cho đám nhóc con há hốc mồm nghe và ghi nhớ như những bài học làm người tốt – thời Chính Phủ VNCH trước biến cố 75 (*) Nghìn lẻ một đêm theo Wikipedia

Một đặc điểm nổi bật và xuyên suốt của **Nghìn lẻ một đêm** là cách dùng câu chuyện lại giữa chừng, báo trước sẽ hạ hồi phân giải, câu chuyện này được lồng vào câu chuyện khác, cũng có khi là tác giả tập trung nhiều nhân vật có tính chất khác nhau lại với nhau, rồi tạo nên tình huống buộc mỗi người phải kể một chuyện về chính mình. Và cách này, truyện muốn kết thúc đâu cũng được, hoặc muốn kéo dài bao nhiêu cũng là hợp lý. Đặc điểm ấy xuất phát từ một sự cần thiết sống còn: nàng Sheherazade phải ngừng câu chuyện của mình vào lúc trời sáng, đoạn hay nhất, hoặc hứa hẹn một câu chuyện khác sẽ còn hấp dẫn hơn nữa; nếu không tên bạo chúa Shahriyar sẽ thi hành quyết định của hấn và người kể chuyện sẽ không thể sống tới ngày hôm sau. Đó cũng là nghệ thuật độc đáo của người kể chuyện rong nhằm thu hút sự chú ý của thính giả, sao cho những người nghe không chán, không mệt, không bỏ ra về giữa chừng, và tối hôm sau sẽ còn nghe đông hơn hôm trước.

Những lúc nàng Sheherazade ngừng lại và nói: "*Tiếc thay trời đã sáng rồi mà phần còn lại là đoạn hay nhất trong câu truyện...*" hoặc "*những truyện vừa rồi hay thật đấy nhưng không thể nào so sánh được chuyện bệ hạ sắp nghe đây...*" chính là lúc người kể chuyện thưa với thính giả đang chăm chú: "*Đêm đã khuya lắm rồi xin cho phép dừng lại đây, đêm mai tôi xin kể nốt hầu quý vị...*".

Lối ngắt chuyện này có những bản ghi thành văn ghi tóm tắt: "*Muốn biết sự thể thế nào, xin xem hồi sau sẽ rõ*"

== Nói đi thì phải nói lại = Vấn đề/câu hỏi thắc mắc/suy tư về cuộc đời của một con người nói riêng, của cả nhân loại nói chung chẳng có gì mới lạ - *phải nói xưa như trái đất mà cũng rất thời sự hôm nay, mà cũng rất hiện tại ngày mai... bao lâu con cái loài người còn sinh sống ở trần gian này, nhưng... → "Muốn biết sự thể thế nào, xin xem hồi sau sẽ rõ"!!!*

== Ai trong chúng ta cũng đều có *một mẫu số chung trong ý tưởng cũng như trong thực tế của cuộc sống* = ĐỜI LÀ BỀ KHỔ !

=> Vậy có sao chúng ta không cùng nhau dùng mẫu số chung đó để “giải quyết” cho nhau – tìm một phương cách SỐNG sao cho ai ai cùng chung hưởng AN VUI HẠNH PHÚC trong cuộc sống nhỉ?

=> Xin chia sẻ cùng anh chị em một cảm nhận tôi được hưởng một lần nhân dịp ở Rôma và tham dự buổi nói chuyện của Đức Phanxicô sáng thứ tư tại công trường thánh Phêrô: “... *niềm mơ ước, hy vọng của một mỗi chúng ta trong cuộc sống phải chẳng là được sống AN VUI HẠNH PHÚC chan chứa TÌNH YÊU THƯƠNG* nhau? Tình yêu thương này được biểu lộ giữa người này và người khác qua sự THÔNG CẢM/THÔNG HIỂU nhau mà ta gọi là COMPASSION”

==== COMPASSION! ====

Đức Giêsu đã chẳng rao giảng **“Phúc thay ai xót thương người, vì họ sẽ được Thiên Chúa xót thương”** (Mt 5, 7) sao? = **“Thương xót/Xót thương”** phải chăng dù **KHÔNG** “qua cầu” giống nhau nhưng cũng biết cảm thông, yêu thương nhau trong **TÌNH NGƯỜI** theo mẫu số chung vừa nêu trên.

ANH CHỊ EM NGHĨ SAO?

